

En undersøgelse af sprog hos børn med og uden ADHD

DELTAGERINFORMATION

Kære forældre

Vi vil gerne spørge, om du og dit barn vil deltage i et forskningsprojekt, som udgår fra Aarhus Universitet i samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center i Skejby. Projektet har til formål at undersøge kognition, sprog og adfærd hos børn med og uden ADHD.

I den forbindelse har vi brug for at vide noget om sproglige færdigheder hos børn *uden* ADHD. Dit barn vil indgå i det, man kalder en kontrolgruppe, dvs. en gruppe af børn, som ikke ADHD, og som man derfor kan sammenligne gruppen af børn med ADHD med, hvis man vil vide mere om deres vanskeligheder.

Før du beslutter dig, vil vi bede dig læse denne deltagerinformation.

Baggrund og formål

Mange børn med ADHD har sproglige vanskeligheder, men vi mangler viden om vanskelighedernes omfang og karakter. Vi ved heller ikke hvad de sproglige vanskeligheder skyldes eller hvilke konsekvenser de har for hvordan børnene klarer sig socialt eller i skolen.

Formålet med projektet er derfor at undersøge: 1) hvilke sproglige vanskeligheder der optræder hos børn med ADHD, 2) hvad der bidrager til vanskelighederne og 3) hvilken betydning sproglige vanskeligheder har for børnenes færdigheder socialt og i skolen.

I sidste ende skal viden fra projektet hjælpe os til blive klogere på sproget hos børn med og uden ADHD, så vi kan blive bedre til at behandle sproglige vanskeligheder hos børn med ADHD.

Vi inviterer 100 børn i alderen 7 til 11 år *uden* ADHD (heriblandt dit barn) til at deltage i projektet sammen med 100 børn *med* ADHD.

Projektet

I projektet indgår en undersøgelse af dit barn og nogle spørgeskemaer.

Undersøgelsen af dit barn vil foregå på Aarhus Universitet og forløbe over to gange af ca. 1½ times varighed. I forbindelse med undersøgelsen skal dit barn lave en række opgaver som fx bruge sit sprog på forskellige måder, huske (fx tal og mønstre), arbejde på tid og ræsonnere. Der er både nogle

opgaver, barnet skal lave på en computer, som fx kan minde om computerspil, og nogle, hvor de skal følge instruktioner og besvare spørgsmål fx ud fra billeder.

Spørgeskemaerne omhandler dit barns sprog og adfærd, og du vil kunne besvare dem hjemme eller mens dit barn bliver undersøgt. Vi vil også bede om din tilladelse til at lade barnets lærer udfylde nogle spørgeskemaer. Spørgeskemaerne vil være magen til dem, du/I udfylder, blot i en lærerudgave plus et kort spørgeskema om skolearbejde.

Undersøgelsen er tilrettelagt til forskningsmæssigt formål og er således ikke en psykologisk undersøgelse eller udredning af dit barn. Du vil blive ringet op og modtage mundtlig feedback om undersøgelsen, når den er afsluttet.

Alle børn kan deltage i undersøgelsen og der således ingen omstændigheder under hvilke barnets deltagelse må afsluttes, med mindre du eller dit barn selv ønsker det.

Risici og bivirkninger

Der er ikke nogen bivirkninger eller risici forbundet med at deltage i projektet. Undersøgelse og spørgeskemaer er fuldstændig ufarlige.

Nytte

Resultaterne fra forskningsprojektet vil tilvejebringe ny viden om de sproglige vanskeligheder børn med ADHD kæmper med, og denne viden vil hjælpe os til at blive bedre i stand til at udrede og tilrettelægge den bedst mulige indsats over for børn med disse vanskeligheder. Undersøgelsen er således sat i værk for at generere ny viden omkring sprog hos børn, der i sidste ende kan gavne både børn med og uden ADHD og dermed ikke specifikt for at gavne de enkelte deltagere. Dit barn får dog en sjov oplevelse og en gave som tak for deltagelse.

Vederlag og økonomi

For at takke børnene for deltagelse i projektet modtager de en gave svarende til 50 d.kr. Projektet er både i 2018 og 2020 blevet tildelt et legat på 30.000 DKK fra Fru C Hermansens Mindelegat der blandt andet går til testmaterialer og gaver til deltagende børn. Projektet er desuden bevilliget 60.000 DKK fra Trygfonden, der blandt andet går til forplejning og testmaterialer.

Resultater fra projektet

Projektet forventes endeligt afsluttet den 1. juli 2022. Resultaterne fra projektet vil løbende blive udgivet i videnskabelige tidsskrifter.

Din sikkerhed

Det er frivilligt at deltage. Før du beslutter dig, vil du få mulighed for at blive ringet op af en projektmedarbejder, som kan fortælle dig mere om projektet. Du vil sammen med dit barn også få mulighed for at mødes med medarbejderen ude på hospitalet, hvor deltagerinformationen vil blive uddybet, og hvor I kan stille de spørgsmål, I måtte have. Her vil dit barn også kunne få en fornemmelse af, hvad undersøgelsen går ud på og få sat ansigt på den medarbejder, som skal undersøge ham/hende. Du er velkommen til at have et familiemedlem, en ven eller en bekendt med til samtalen.

Du har også ret til betænkningstid, før du siger ja, og hvis du undervejs fortryder, kan du når som helst trække dit samtykke tilbage – uden at give en grund og uden at det får konsekvenser for jer og jeres barn. Dette gælder også, selvom du har skrevet under på, at du vil lade barnet deltage.

For at du er informeret om dine og dit barns rettigheder, vil vi bede dig læse den vedlagte oversigt fra den Nationale Videnskabetiske Komité om ”Forsøgspersonens rettigheder i et sundhedsvidenskabeligt forskningsprojekt”.

Undersøgelsen er anmeldt til og godkendt af Videnskabetisk Komité i Region Midtjylland og de indsamlede data anonymiseres og behandles fortroligt i henhold til datatilsynets retningslinjer. Forskningspublikationer vil referere til *hele* grupper af deltagere og *ikke* til enkeltpersoner.

Vi håber, at du med denne information har fået indblik i, hvad det vil sige at deltage i projektet.

Endelig vil vi bede dig udfylde et digitalt svarbrev på https://aarhus.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_eqBoK5BKEU5uAsZ senest 14 dage efter, at du har modtaget dette brev. Her kan I tilkendegive om I ønsker at blive kontaktet eller ej. Det ville være en stor hjælp, hvis I vil udfylde svarbrevet uanset om I ønsker at blive kontaktet eller ej. Svarbrevet kan også findes på vores webside under <https://psy.au.dk/cebu/om-vores-forskning/forskningsprojekter/sprog-hos-boern-med-og-uden-adhd/>

Hvis du vil vide mere om projektet, er du meget velkommen til at kontakte undertegnede:

Med venlig hilsen

Kontaktperson:

Ida Bonnerup Jepsen, ph.d. stipendiat

Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Bartholins Allé 9

8000 Aarhus C

Tlf.: 93 52 19 59

Forsøgsansvarlig:

Rikke Lambek, cand.psych., ph.d., lektor

Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Bartholins Allé 9

8000 Aarhus C